

[Boligministeren.]

Det er min opfattelse, at ændringerne på disse punkter vil være et værdifuldt hjælpemiddel til at muliggøre en påtrængt forbedring og fornyelse af den ældre boligmasse.

Med disse ord, og idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagene og deres bemærkninger, skal jeg herved anbefale lovforslagene til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Gert Petersen (SF)* til udenrigsministeren:

»Hvornår finder udenrigsministeren det passende at tilkendegive over for den tjekkoslovakiske regering, at det ud fra et demokratisk-socialistisk synspunkt må anses for dybt bekymrende, at myndighederne chikanerer og forfølger borgere, blot fordi de udøver rettigheder, som må anses for fundamentale i et demokratisk samfund?«

(Spm. nr. 27).

Skriftlig begrundelse.

Baggrunden for spørgsmålet er den strøm af nyheder, der er kommet fra Tjekkoslovakiet om politimæssig forfølgelse af såkaldte systemkritikere, senest om den chikane, den tidligere udenrigsminister Jiri Hajek har været udsat for. Forfølgelserne er især rettet mod mangeårige veteraner i den revolutionære arbejderbevægelse som Hajek, Kriegel og andre, der ulovligt blev fjernet fra parti- og statsledelsen i 1968-69, og mod progressive forfattere og kunstnere – overhovedet mod mennesker, hvis grundlæggende loyalitet mod socialismens idealer på ingen måde kan drages i tvivl. Det må være en international forpligtelse for alle, der er tilhængere af socialisme på demokratisk grundlag, at bistå disse mennesker i deres kamp for sikring af menneskerettighederne og for at give socialismen i deres land et menneskeligt ansigt. Der er næppe tvivl om, at en klar tilkendegivelse fra netop de skandinaviske lande vil være en stærk støtte for dem. Her bør Danmark også yde sin indsats.

Gert Petersen (SF):

Spørgsmålet har, siden det blev stillet, fået en yderligere trist baggrund ved professor Jan Patočkas død. Jeg føler, at det må være vor pligt at gå imod krænkelse af menneskerettighederne, uanset hvor de finder sted, om det er

hjemme hos os selv, om det er i vest eller i øst, nord eller syd, og med lige stor styrke, uanset hvor de finder sted.

Som socialist vil jeg godt sige, at det for mig er særlig smertefuldt, at der finder meget betydelige krænkelse af menneskerettigheder sted i et land, der kalder sig socialistisk, og at de især rammer forkæmperne for det socialistiske demokrati, som utvivlsomt ville have sejret i 1968, hvis ikke et konservativt bureaukrati rådende over tanks havde inter文eneret. Det er opfattelsen i vores parti, at vi må gøre, hvad vi kan, for at støtte disse demokratiske socialister, gamle veteraner i den revolutionære arbejderbevægelse. Jeg håber meget, at regeringen vil bidrage hertil.

Udenrigsministeren (K. B. Andersen):

Hr. Gert Petersen spørger i spørgsmålet, som det er forelagt tinget, hvornår jeg finder det passende over for den tjekkoslovakiske regering at give udtryk for dyb bekymring på grund af forfølgelse af borgere, der udøver rettigheder, som må anses for at være fundamentale i et demokratisk samfund. Jeg vil gerne gøre hr. Gert Petersen opmærksom på, at jeg for længst har givet udtryk for denne bekymring. Jeg gjorde det bl. a. på ministerrådsmødet i Strasbourg i slutningen af januar, hvad der også er fremgået af dagspressen.

Jeg kan tilføje, at statsministeren ligeledes i slutningen af januar tog afstand fra det, som statsministeren betegnede som de grove overgreb på menneskerettighederne, som fandt sted i Tjekkoslovakiet. Det har i øvrigt også været refereret i dagspressen. Jeg kan endelig oplyse, at den tjekkoslovakiske regering har været fuldt opmærksom på disse udtalelser fra regeringens side, idet regeringen i Prag over for den danske ambassadør har reageret på udtalelserne, og det har også været offentligt omtalt.

Som hr. Gert Petersen ved, er netop respekten for individets rettigheder et væsentligt punkt i slutdokumentet fra konferencen i Helsingfors om sikkerhed og samarbejde. Der er somme tider blevet sat spørgsmålstegn ved resultaterne af denne konference. Jeg synes, det er naturligt her i dag at pege på, dels at denne konference har givet bedre muligheder for at rejse og løse en række humanitære sager – det har vi erfaring for – dels at den helt åbenbart har sat noget i gang i de østeuropæiske landes egne befolkninger. Den udvikling er tilsyneladende